

۲۱۲۵۶۷۸

کتابخانه و شماره ثبت در وزارت
اعلام و مطبعات

درآمدی بر

اخلاق و حقوق

نویسنده

رادلی و ندل

ترجمه

دکتر میثم کهن ترابی

عضو هیئت علمی دانشگاه بزرگمهر قائنات

فاطمه سادات قاسمی

سرشناسه	:	وندل، دلیو، برادلی، ۱۹۶۹م. -Wendel, W. Bradley, 1969
عنوان و نام پدیدآور	:	درآمدی بر اخلاق و حقوق/نویسنده برادلی وندل؛ ترجمه میثم کهن‌ترابی، فاطمه‌سادات قاسمی.
مشخصات نشر	:	قاین: دانشگاه بزرگمهر قاینات، انتشارات، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۳۳۹ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۸۷۶-۴-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	عنوان اصلی: Ethics and law : an introduction, 2014.
موضوع	:	اخلاق حقوقی
موضوع	:	Legal ethics
شناسه افزوده	:	کهن‌ترابی، میثم، ۱۳۶۲- مترجم
شناسه افزوده	:	سعی، فاطمه‌سادات، ۱۳۶۹- مترجم
شناسه افزوده	:	دانشگاه بزرگمهر قاینات
رده بندی کنگره	:	۱۲۰
رده بندی دیویی	:	۱۰۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۰۱۱۰۰۲

• عنوان: درآمدی بر اخلاق و حقوق

• مؤلف: برادلی وندل / ترجمه میثم کهن‌ترابی؛ فاطمه‌سادات قاسمی

• صفحه‌آرایی و طراحی جلد: مهندس حسن زعفرانی

• ناشر: انتشارات دانشگاه بزرگمهر قاینات

• مدیر مسئول: دکتر محمدحسین شفیعی میم

• چاپخانه: چاپ و نشر گلرو

• نوبت چاپ: اول

• تاریخ انتشار: ۱۳۹۹

• شمارگان: ۳۰۰ نسخه

• قطع و صفحه: وزیری، ۳۳۹

• قیمت: ۸۴۰۰۰۰ ریال

• شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۸۷۶-۴-۲

«کلیه حقوق متعلق به انتشارات دانشگاه بزرگمهر قاینات است»

نشانی ناشر و شماره تماس: خراسان جنوبی، قاین، خیابان امام خمینی، میدان شیرازی، خیابان ابوالمفاخر، دانشگاه بزرگمهر قاینات،

تلفن: ۰۵۶۳۱۰۰۶۰۰۰، کدپستی: ۹۷۶۱۹۸۶۸۴۴

فهرست مطالب

۱	مقدمه مترجمین
۵	پیشگفتار
۱۰	فصل اول: وکلا، اخلاق و حقوق
۱۱	۱. تعریف مسئله
۱۱	۱-۱. اخلاق مبتنی بر تدابیر نقش
۱۵	۱-۱-۱. تقسیم کار
۱۶	۱-۲. قواعد بازی
۱۶	۱-۳. ماموران معذور، عامل انزای و سایل
۱۷	۱-۴. از کجا باید بدانیم؟
۱۸	۱-۵. آثار تشویقی
۲۱	۲-۱. نکته‌ای پیرامون اخلاق عمومی و حرفه‌ای
۲۸	۳-۱. اخلاق حقوقی و قانون حاکم بر وکیلان
۳۶	۱-۲. آیا یک وکیل خوب می‌تواند یک انسان خوب باشد؟
۳۷	۲-۲. موازنه تأملی
۴۲	۳-۲. مدل سه مرحله‌ای توجیه
۵۰	۴-۲. الگوی عملی: دو مفهوم اخلاقی مربوط به نقش وکیل
۵۱	۴-۲-۱. لوبان: وکلا و کرامت انسانی

۵۶	۲-۴-۲. فرایند: وکیل به عنوان یک دوست
۶۷	۳. نظام ترافیعی
۶۷	۱-۳. نگاه اخلاقی وکیل به جهان
۷۴	۲-۳. دو نوع از نظریات اخلاقی
۷۶	۲-۲-۳. نظریه وظیفه گرایی اخلاقی
۸۰	۳-۳. دفاع‌های اخلاقی و نقدهای نظام ترافیعی
۸۲	۱-۳-۳. دفاعیات نتیجه گرایان
۸۶	۲-۳-۳. دفاعیات وظیفه گرایان
۹۴	۴. ماهیت قانون و چارچوب اهمیت آن
۹۴	۱-۴. حقوق، اخلاق و انصاف
۹۹	۲-۴. اثبات گرایی: ساده و پیچیده
۱۲۰	۴-۴. عقیده دورکین
۱۳۲	۵. وظیفه و حاکمیت قانون
۱۳۶	۱-۵. قدردانی کردن
۱۳۸	۲-۵. نظریه‌های قرارداد اجتماعی یا رضایت همگانی
۱۴۲	۳-۵. انصاف
۱۴۷	۴-۵. وظایف مشارکتی
۱۵۷	۶. قوانین ناعادلانه و نظام‌های حقوقی
۱۵۹	۱-۶. نوع شناسی بی عدالتی

- ۲-۶. مطالعات حقوقی انتقادی و تمایز قانون و سیاست ۱۶۴
- ۳-۶. نافرمانی مدنی و اعتراض وجدانی ۱۶۸
- ۴-۶. وکلا و بی عدالتی ۱۷۴
- ۱-۴-۶. قانون سزاوار احترام است زیرا تعارض اخلاقی را حل می کند ۱۷۶
- ۲-۴-۶. قانون یک چیز است، اخلاق چیزی دیگر ۱۷۷
- ۳-۴-۶. قانون نمی تواند جدا از اخلاق تفسیر شود ۱۷۸
- فصل دوم. نقش های متعدد وکلا ۱۸۸
۷. دفاع جنایی و مسئله انتساب موکل ۱۸۹
- ۱-۷. چگونه می توان به عدالت شخصی را بر عهده بگیرید؟ ۱۸۹
- ۱-۱-۷. هر شخص در سیستم قضایی جنایی شایسته برخورد با رفتار با کرامت است، حتی افرادی که جرائم وحشتناک مرتکب شده اند ۱۹۴
- ۲-۱-۷. تشخیص حقیقت وظیفه هیئت حقیقه یا قاضی است، قضاوت درباره این که موکل مجرم یا شخص بدی است وظیفه وکیل نیست ۱۹۵
- ۳-۱-۷. به هر حال، چه کسی می داند واقعیت چیست؟ ۱۹۷
- ۴-۱-۷. کشف حقیقت - که آیا متهم مرتکب جرم شده است - یک هدف از این فرایند است، اما تنها هدف نیست ۱۹۹
- ۵-۱-۷. بسیاری از جرائم توسط افرادی که خود قربانی بی عدالتی های آشکار اجتماعی مانند فقر و نژاد پرستی هستند، انجام شده اند؛ آن ها از این جهت شایسته محبت و حمایت هستند ۲۰۲
- ۲-۷. دروغ گفتن، داستان بافی و استناد به تردید منطقی ۲۰۷

۸. مدعی العموم..... ۲۲۳
- ۱-۸. وزرای دادگستری..... ۲۲۴
- ۲-۸. قهرمان یا خائن؟..... ۲۳۱
- ۱-۲-۸. راه حل های عملی..... ۲۳۴
- ۲-۲-۸. وظایف به عنوان موضوع اخلاقیات حرفه ای..... ۲۳۶
- ۳-۲-۸. تعهدات اخلاقی: چه چیزی از پل عبور خواهد کرد؟..... ۲۳۷
- ۵-۹. دادرسی مدنی..... ۲۴۶
- ۱-۹. دنیاهای اخلاقی: تفاوت وکلای کیفری و مدنی..... ۲۴۶
- ۲-۹. دادرسی ناعادلانه در مسائل واقع گرایی حقوقی..... ۲۶۲
- ۱-۲-۹. مساله هنجاری: چرا وکلای باید دفاع پرشور داشته باشند؟..... ۲۶۹
- ۲-۲-۹. مساله توصیفی: در هر صورت، چه جری تعیین کننده حقوق است؟..... ۲۷۵
۱۰. مشورت دادن به موکلان..... ۲۸۴
- ۱-۱۰. پیدا کردن یک متخصص خوب کار دشواری است..... ۲۸۴
- ۲-۱۰. وکلا خارج از دادگاه: آرمان داوری مستقل..... ۲۸۷
- ۳-۱۰. چارچوب موکلان..... ۲۹۳
۱۱. نمایندگی شرکت ها: آیا وکلا همانند دروازه بان ها هستند؟..... ۳۰۶
- ۱-۱۱. مساله حل نشده..... ۳۰۶
- ۲-۱۱. وکلا به عنوان دروازه بانان یا افشاگران..... ۳۱۰
- ۱-۲-۱۱. دروازه بان ها..... ۳۱۶

مقدمه مترجمین

اگر بخواهیم یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مدرنیته که آن را از پیش از خود متمایز می‌کند برشماریم بدون شک، مقوله حق است. به عبارتی مدرنیته فارغ از تمامی نقاط مثبت و منفی خود، احیاکننده گفتمان حق‌مداری است. اساساً مادامی که حق، محور ارتباط آدمیان نباشد، سخن گفتن از کرامت و اعتلای انسان فاقد معنا خواهد بود. نیل آدمی به نقطه کمال انسانی خریش جز با اعطای حقوق او فارغ از جنسیت، ملیت، نژاد، مذهب و ... میسر نیست. حتی دعوت پیامبران الهی و مغز کلام کتب آسمانی چیزی جز وصول به سعادت نیست و این مهم جز با اعطای حقوقش و احترام به آن دست‌یافتنی نیست.

امیرمؤمنان نهج‌البلاغه -ع- را به صورت یکجانبه نفی می‌کند و تأکید می‌نماید که هیچکس بر دیگری حقی ندارد مگر آنکه شخص، مقابل او نیز حقی متقابل دارد. از منظر ایشان این مقوله به اندازه‌ای مهم است که خداوند نیز از روی تفضل خویش حق میان خود و بندگان را متقابل معین فرموده است. ایشان سپس به بررسی این حق از مهم‌ترین و مغفول‌ترین حقوق اشاره می‌فرماید: حق حکومت و مردم و آن را هرچون دیگر حقوق متقابل می‌داند و بر این باور است که عدالت و سعادت و کرامت انسان جز با اقامه حق محقق نمی‌شود. (نهج‌البلاغه، خطبه ۲۱۶).

بر اساس سخنان پیش‌گفته جایگاه علم حقوق بهتر معلوم می‌شود. علم که بدنای فهم، کشف، استدلال، اجرا و آسیب‌شناسی حقوقی است که حاکم بر روابط میان انسانهاست. روابطی که می‌باید با کمک این حقوق و از دریچه آن‌ها مبتنی بر کرامت بوده و مسیر سعادت را هموارتر نماید. این حقوق در تمامی جنبه‌های آن اعم از مدنی، کیفری، عمومی، خانواده و ... رسالت بسیار مهمی را بر دوش دارد اما گاه این رسالت را به‌بوته فراموشی می‌سپارد و بدون توجه به فلسفه وجودی خویش و در فرایندی که برخی اوقات ناقض غرض اصلی و رسالت مقدس آن است، خود موجب تضییع حقوق و حتی هتک آن

می‌شود. تقلیل علم حقوق به مجازات خاطیان در احترام به حقوق نیز خود آسیب دیگری است که پرداختن به آن در این مجال نمی‌گنجد.

تنها راه برون‌رفت از آسیب‌هایی که گفته شد و امروزه در دنیای مدرن وسعت بیشتری به خود گرفته و در جلوه‌های متنوعی رخ می‌نماید پرتوافشاندن اخلاق بر حقوق است. این حقیقت مختص دانش حقوق نیست؛ سیاست، اقتصاد، نظامی‌گری، آموزش علوم و فنون مختلف اگر در پرتو انوار اخلاقی قرار نگیرند، نه تنها بر کیفیت انسان و روابط انسانی نمی‌افزایند بلکه در لباس جانورانی ظاهر می‌شوند که هیچ مانعی پیش روی خود برای دریدن انسان و انسانیت نمی‌بینند.

پیامبر گرامی اسلام فلسفه رول و حضور خویش را اینگونه توصیف می‌فرماید: من فقط برای این هدف بعثت شدم که اخلاق مبتنی بر کرامت را به سرحد کمالش برسانم (سنن بیهقی، جلد ۱۰، ص ۱۹۱). این بیان به وضوح معلوم می‌سازد که هرآنچه ذیل لوای اخلاق قرار نگیرد، محکوم به بطلان است.

از طرفی دیگر در مغرب زمین و پس از گذار از مدرنیته و دوران روشنگری و آزمودن تئوری‌های متعددی که از مکاتب و نحله‌های فکری مختلف نشئت می‌گرفت، امروزه و در دوران پسامدرنیسم و همچنین دوران نوره‌نگری تأکید دانشمندان علوم انسانی بازگشت به اخلاق و نهادهای سازشی آن در علوم مختلف و به صورت خاص حقوق است. غرب مکرراً فقدان اخلاق در حقوق را آزموده است. یکی از نمونه‌های روشن آن حادثه واترگیت است که همانگونه که نویسنده کتاب در بخشی از گفته‌هایش به آن استناد می‌کند، توسط حقوقدانانی مدیریت شد که صرفاً آموخته بودند حقوق چیست و چگونه می‌توان از آن در مسیر رسیدن به اهداف خویش بهره گرفت. یکی از عوامل این رخداد که حقوقدانی برجسته بود پس از این واقعه به این نکته اشاره کرده بود که ما در دانشگاه گرچه مطالب زیادی پیرامون حقوق آموخته بودیم اما کسی به ما نیاموخته بود که باید ملاحظات اخلاقی را نیز در نظر بگیریم.